

## Bakgrund NPF - Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

Individer med npf, innebär individer med diagnoser där autism och adhd är det vanligaste. Mellan 40-70% av de som har autism, har även adhd. Dessa diagnoser innebär att man har funktionsnedsättningar i det sociala samspelet och förståelse av sammanhang, minnes- och koncentrationssvårigheter, svårigheter att reglera sinnesintryck, som ljud, syn, känsel, smak. Genom dessa svårigheter får barnen också svårt med energireglering, sömn, ökad trötthet, ångest och depression, stress och utmattning.

Genom en dåligt anpassad skola ökar risken för denna samsjuklighet och det uppskattas vara 77 000 barn i Sverige som har problematisk skolfrånvaro, hel- eller deltid, kopplat till denna samsjuklighet. Det motsvarar 7 procent av alla grundskolebarn. Samtal med resursskolor visar att mängden ansökningar ökar dit, dvs antalet barn med dessa problem ökar från lågstadiet och uppåt. Hans Ek – PhD, Socionom, leg psykoterapeut/KBT, psykoterapeuthandledare/KBT - menar att med mer kunskap och anpassningar i skolorna skulle de flera år långa köerna till barn- och ungdomspsykiatri inte finnas.

Det finns en ganska utbredd och felaktig uppfattning hos lärare och rektorer om att problemen handlar om föräldraskap, dvs att man som förälder inte är tillräckligt sträng eller inte berättar för sina barn att det är viktigt att ta sig till skolan. Denna uppfattning förstärks hos skolpersonal då de ser att barnen fungerar i skolmiljö och inte får några utbrott där. Men många av barnen med diagnoser vill vara som alla andra, och anstränger sig maximalt för att hålla ihop under dagen. Dessa barn får i stället utbrott hemma eller säckar ihop av utmattning, vilket många föräldrar kan intyga. Det är i en miljö där de känner sig trygga som reaktionerna får utlopp. Denna felaktiga uppfattning hos skolpersonal innebär att man skjuter ifrån sig ansvaret och inte lägger den vikt de borde vid en anpassad skolmiljö. Föräldrarna känner att skolan inte lyssnar på dem och konflikten tär på alla, inte minst barnet.

Sammanfattningsvis är dessa barn rädda/oroliga för skolan och risken att utsättas för mobbning är stor för dessa elever. I slutändan leder det till att barnen inte klarar av att gå till skolan p.g.a. utmattning och hög ångest, och frånvaron kan i värsta fall bli permanent. Då handlar det om flera år innan barnet klarar av att närma sig skolan igen, om ens någon gång.

Detta innebär fortsatt sämre hälsa då de förlorar det sammanhang och den meningsfullhet i livet som fås av att gå till en skola, att få betyg och ett arbete. Det ger ett stort psykiskt lidande för barnet själv och deras anhöriga som själva drabbas av utmattning då de stannar hemma från sina jobb för att ta hand om barnen som inte går i skola, kämpar för deras rätt till anpassad skolgång och vård, samtidigt som de ska hålla sin hushållsekonomi igång.

Det är sammantaget en stor förlust för samhällsekonomin och en stor humanitär tragik. Med rätt anpassningar skulle mycket lidande förhindras i flera led! Först och främst eleven, men även elevens familj. Köerna till BUP skulle minska och de barn som behöver det skulle inte behöva vänta två år på hjälp.